

Arkadiusz Artyszak

Zmiany w produkcji buraka cukrowego w województwie lubelskim w latach 2002-2011

Changes in sugar beet production in the province of Lublin in 2002-2011

W pracy przedstawiono na podstawie danych GUS zmiany w produkcji buraka cukrowego w województwie lubelskim w latach 2002-2011. Stwierdzono, że powierzchnia uprawy w tym okresie zmniejszyła się o 32,2%, średnie plony wzrosły o 25,9% a zbiory obniżyły się o 14,6%. W 2010 roku w stosunku do 2002 tylko w 3 powiatach powierzchnia uprawy była większa, a w z pozostałych mniejsza o 7-53%. Wyodrębniono 10 największych pod względem skali produkcji buraka cukrowego gmin. W 2002 roku uprawiano w nich prawie 12,5 tys. ha buraka cukrowego, czyli 27,0% całej powierzchni w woj. lubelskim. W 2010 roku areal uprawy w tych gminach zmalał łącznie o 1,5 tys. ha, ale wzrósł udział do 32,1% całej powierzchni w województwie. Najbardziej zmniejszono areal uprawy buraka cukrowego w gminie Telatyn (o 31,3%), Ułhówek (o 29,9%) i Miączyn (o 27,8%). Natomiast aż o 17,3% zwiększył się w gminie Werbkowice. Decydujący wpływ miała na to obecność cukrowni Werbkowice.

Wstęp i cel pracy

Jednym z ważnych elementów Wspólnej Polityki Rolnej jest regulacja rynku cukru. Od początku lipca 2006 roku wprowadzono reformę tego rynku^{1, 2, 3}. Jej celem miało być ograniczenie produkcji cukru w UE o 1/3 i zwiększenie konkurencyjności całego sektora. Ponieważ początkowe efekty reformy były niewystarczające, wprowadzono administracyjne obniżenie limitów produkcyjnych w roku 2008/2009⁴. Spowodowało to w konsekwencji znaczne ograniczenie powierzchni uprawy buraka cukrowego.

Celem pracy jest ocena zmian w produkcji buraka cukrowego w województwie lubelskim, jednym z głównych regionów uprawy tej rośliny, w latach 2002-2011.

¹ Rozporządzenie Rady (WE) nr 318/2006 z 20 lutego 2006 r. w sprawie wspólnej organizacji rynków w sektorze cukru (Dz. Urz. WE L. 58 z 28.02.2006), 1-30.

² Rozporządzenie Rady (WE) nr 319/2006 z 20 lutego 2006 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1782/2003 ustanawiające wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiające określone systemy wsparcia dla rolników (Dz. Urz. WE L. 58 s. 32 z 28.02.2006 r.), 32-40.

³ Rozporządzenie Rady (WE) nr 320/2006 z 20 lutego 2006 r. ustanawiające tymczasowy system restrukturyzacji przemysłu cukrowniczego we Wspólnocie i zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1290/2005 w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej (Dz. Urz. WE L. 58 z 28.02.2006), 42-50.

⁴ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1260/2007 z dnia 9 października 2007 r. zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 318/2006 w sprawie wspólnej organizacji rynków w sektorze cukru (Dz. Urz. WE L. 283 z 27.10.2007), 1-7.

Material i metody

Do pracy wykorzystano dane Banku Danych Lokalnych GUS dotyczące produkcji buraka cukrowego w województwie lubelskim w latach 2002-2011 oraz wyniki Powszechnych Spisów Rolnych w 2002 i 2010 roku, charakteryzujące powierzchnię uprawy w poszczególnych powiatach i gminach. Wyliczono udział produkcji buraka cukrowego w województwie lubelskim w stosunku do produkcji krajowej w poszczególnych latach. Dokładnie scharakteryzowano 10 gmin, w których produkcja buraka cukrowego była największa. Na podstawie danych z 2010 roku dla powiatów i gmin przedstawiono liczbę gospodarstw, w których prowadzono uprawę buraka cukrowego oraz wyliczono średnią wielkość plantacji (takie dane z 2002 roku są niedostępne). Wyniki zaprezentowano w tabelach.

Wyniki

Powierzchnia uprawy buraka cukrowego w 2002 roku w województwie lubelskim wynosiła 46,1 tys. ha (tab. 1). W 2006 roku, gdy weszła w życie reforma rynku cukru ulegała zmniejszeniu o 15,3% do 39,1 tys. ha. W kolejnych latach reformy areal zajmowany przez burak cukrowy był nadal ograniczany do 28,4 tys. ha w 2009 roku, czyli o 38,5% mniej niż w 2002 roku. W 2010 roku powierzchnia ta nieznacznie wzrosła (do 33,7 tys. ha), a rok później zmalała do 31,3 tys. ha. Ograniczenie skali produkcji buraka cukrowego w 2011 roku było spowodowane niską ceną skupu, panującą w momencie podpisywania umów kontraktacyjnych. Bardziej opłacalna dla rolników była uprawa pszenicy jarej. W efekcie obszar zajmowany przez burak cukrowy w 2011 roku był o 32,2% mniejszy niż w 2002 roku.

Udział powierzchni uprawy buraka cukrowego ogółem w województwie lubelskim w stosunku do areалу uprawy tej rośliny w całym kraju był najmniejszy w 2004 roku, gdy wynosił 13,8%, a największy w 2010 roku – 16,3% (tab. 2). W okresie od 2002 do 2011 roku udział ten zwiększył się nieznacznie, z 15,2 do 15,4%. W przypadku gospodarstw indywidualnych wzrost ten był większy; z 17,5 do 18,3%.

Decydujący wpływ na plonowanie buraka cukrowego mają warunki pogodowe, o czym świadczą wyniki wielu doświadczeń ścisłych^{5, 6}. W analizowanym województwie największe plony były w 2009 roku (55,9 t/ha) a najmniejsze w 2005 roku – 38,5 t/ha (tab. 1). W 2011 roku plony wyniosły 54,5 t/ha i były o 25,9% większe niż w 2002 roku. W analizowanym okresie tylko w ciągu 3 lat (2003-2004, 2009), plony te były większe niż średnio dla całego kraju (tab. 2).

Zbiory buraka cukrowego w 2006 roku kształtowały się na poziomie 1,6 mln t i były o 19,6% mniejsze niż w 2002 roku (tab. 1). Natomiast w 2011 roku wzrosły do 1,7 mln t i były o 14,6% mniejsze niż na początku omawianego okresu. W województwie lubelskim dominuje produkcja buraka cukrowego w gospodarstwach indywidualnych (ok. 96%).

Udział zbiorów buraka cukrowego ogółem w woj. lubelskim w zbiorach krajowych kształtował się od 13,7 w 2007 roku do 16,2% w 2010 roku, a w przypadku gospodarstw

⁵ Z. Wyszniński: Zmienność cech roślin buraka cukrowego w łanie oraz plonowanie i jakość korzeni pod wpływem czynników środowiskowo-agrotechnicznych. Praca habilitacyjna. Wyd. SGGW Warszawa, 2003, s. 136.

⁶ A. Artyszak: Agrotechniczne oraz siedliskowe uwarunkowania plonowania i zdrowotności korzeni buraka cukrowego, Praca habilitacyjna Wyd. SGGW, Warszawa, 2012, s. 154.

indywidualnych odpowiednio od 16,4 do 19,5% (tab. 2). Od 2002 roku udział ogółem zmniejszył się z 14,9 do 14,6%, a biorąc pod uwagę wyłącznie gospodarstwa indywidualne wzrósł z 17,2 do 17,3%.

Na podstawie analizy danych z PSR z 2002 i 2010 roku można stwierdzić, że powierzchnia uprawy buraka cukrowego ogółem zmniejszyła się w każdym z podregionów, od 23,4% (region lubelski) do 34,0% (region bialski) (tab. 3). W przypadku gospodarstw indywidualnych ograniczenie to wynosiło 23,4-39,1%. Najwięcej buraka cukrowego w 2010 roku uprawiano w podregionie chełmsko-zamojskim (22552 ha) i było to 66,4% całkowitej powierzchni uprawy w woj. lubelskim. Dominującym powiatem w województwie lubelskim pod względem produkcji buraka cukrowego był powiat hrubieszowski, w którym roślina ta zajmowała 7838 ha, co stanowiło 34,8% powierzchni uprawy w podregionie chełmsko-zamojskim i 23,1% w całym województwie. W porównaniu do 2002 roku powierzchnia uprawy buraka w powiecie hrubieszowskim zmniejszyła się o zaledwie 6,9% ogółem i o 10,4% w przypadku gospodarstw indywidualnych, czyli najmniej w całym województwie. Powierzchnia uprawy buraka cukrowego w 2010 roku w stosunku do 2002 roku zwiększyła się jedynie w powiecie lubartowskim (o 21,8%), m. Lublin (o 39,0%) i o łukowskim (o ponad 1800%).

Tabela 1. Produkcja buraka cukrowego w woj. lubelskim w latach 2002-2011
Table 1. Sugar beet production in the province Lublin in 2002-2011

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Powierzchnia uprawy, ha										
Growing area, ha										
ogółem	303037	286303	297257	286179	262046	247432	187484	199936	206407	203512
agricultural holdings total	46143	40784	41098	45186	39082	35595	29966	28391	33704	31308
Polska/Poland										
woj. lubelskie/prov. Lublin	254020	232868	243905	235174	215897	202939	155819	162441	164931	164054
gospodarstwa indywidualne	44560	38537	39146	43625	37764	34254	28851	27041	32266	30100
private farms										
Polska/Poland										
woj. lubelskie/prov. Lublin										
Plony, t/ha										
Yields, t per ha										
ogółem	44,3	41,0	42,8	41,6	43,8	51,3	46,5	54,3	48,3	57,4
agricultural holdings total	43,3	46,2	45,5	38,5	41,1	48,9	45,5	55,9	47,9	54,5
Polska/Poland										
woj. lubelskie/prov. Lublin	43,9	41,4	42,7	41,0	43,5	50,3	46,7	55,3	48,3	57,5
gospodarstwa indywidualne	43,0	46,3	45,5	38,5	41,0	49,0	45,2	56,1	48,2	54,4
private farms										
Polska/Poland										
woj. lubelskie/prov. Lublin										
Zbiory, tys. t										
Harvest, thousand t										
ogółem	13433,9	11739,5	12730,4	11912,4	11474,8	12681,6	8715,2	10849,2	9972,6	11674,2
agricultural holdings total	1996,8	1883,1	1872,8	1738,5	1606,0	1740,8	1362,7	1588,1	1614,2	1705,6
Polska/Poland										
woj. lubelskie/prov. Lublin	11157,3	9648,9	10414,2	9635,4	9400,1	10212,0	7278,3	8979,4	7972,4	9440,4
gospodarstwa indywidualne	1915,4	1784,6	1780,7	1677,6	1547,1	1678,1	1305,4	1517,1	1554,1	1637,9
private farms										
Polska/Poland										
woj. lubelskie/prov. Lublin										

Zródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Source: own study based on CSO Local Data Bank.

Tabela 2. Udział produkcji buraka cukrowego w woj. lubelskim w produkcji krajowej w latach 2002-2011 (%)
Table 2. The share of sugar beet production in the province Lublin in domestic production in 2002-2011 (%)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Powierzchnia uprawy Growing area, ha										
ogółem agricultural holdings total	15,2	14,2	13,8	15,8	14,9	14,4	16,0	14,2	16,3	15,4
gospodarstwa indywidualne private farms	17,5	16,5	16,0	18,6	17,5	16,9	18,5	16,6	19,6	18,3
Plony Yields										
ogółem agricultural holdings total	97,7	112,7	106,3	92,5	93,8	95,3	97,8	102,9	99,2	94,9
gospodarstwa indywidualne private farms	97,9	111,8	106,6	93,9	94,2	97,4	96,8	101,4	99,8	94,6
Zbiory Harvest										
ogółem agricultural holdings total	14,9	16,0	14,7	14,6	14,0	13,7	15,6	14,6	16,2	14,6
gospodarstwa indywidualne private farms	17,2	18,5	17,1	17,4	16,5	16,4	17,9	16,9	19,5	17,3

Zródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Source: own study based on CSO Local Data Bank.

Tabela 3. Powierzchnia uprawy buraka cukrowego w poszczególnych powiatach w woj. lubelskim (ha)
Table 3. Sugar beet cultivation area in different districts in the province Lublin (ha)

Jednostki regionalne Regional units		Gospodarstwa rolne, ogółem Agriculturals holdings total			Gospodarstwa indywidualne Private farms		
Podregion Subregion	Powiat District	2002	2010	Zmiana Change %	2002	2010	Zmiana Change %
bialski	bialski	58,11	41,67	-28,3	54,85	d.u.	-
	parczewski	438,54	222,44	-49,3	438,54	149,39	-65,9
	radzyński	265,27	210,07	-20,8	265,27	210,07	-20,8
	włodawski	56,40	d.u.	-	39,90	d.u.	-
	m. Biała Podlaska	0,05	d.u.	-	0,05	-	-
	Razem	818,37	540,26	-34,0	798,61	486,28	-39,1
	biłgorajski	1427,93	1029,27	-27,9	1427,93	1009,27	-29,3
	chełmski	3216,47	2668,23	-17,0	3108,17	2465,23	-20,7
	hrubieszowski	8417,91	7838,10	-6,9	8098,11	7251,08	-10,4
	krasnostawski	3803,42	2176,76	-42,8	3787,42	2176,76	-42,5
chełmsko-zamojski	tomaszowski	6920,19	4584,75	-33,7	5984,05	4136,02	-30,9
	zamojski	6712,07	4153,13	-38,1	6721,07	4153,13	-38,2
	m. Chełm	1,19	d.u.	-	1,19	d.u.	-
	m. Zamość	6,73	d.u.	-	6,73	d.u.	-
	Razem	30514,91	22551,95	-26,1	29134,67	21222,44	-27,2
	lubartowski	19,09	23,26	21,8	19,09	23,26	21,8
	lubelski	6936,95	5057,64	-27,1	6849,40	4993,78	-27,1
	łęczyński	1056,66	906,10	-14,2	1056,66	906,10	-14,2
	świdnicki	1900,06	1537,46	-19,1	1900,06	1537,46	-19,1
	m. Lublin	101,25	140,78	39,0	101,25	140,78	39,0
lubelski	Razem	10014,01	7665,23	-23,4	9926,46	7601,37	-23,4
	janowski	641,73	531,27	-17,2	641,73	531,27	-17,2
	kraśnicki	2422,35	1658,33	-31,5	2392,35	1633,79	-31,7
	łukowski	1,11	21,30	1818,9	1,11	21,30	1818,9
	opolski	776,22	361,58	-53,4	763,07	353,58	-53,7
	puławski	875,60	598,46	-31,6	820,60	521,46	-36,4
	rycki	31,46	21,51	-31,6	31,46	21,51	-31,6
	Razem	4748,47	3192,45	-32,8	4650,32	3082,91	-33,7
	puławski						

d.u. – dane ukryte

d.u. - hidden data

Źródło: opracowanie własne na podstawie PSR 2002 i 2010.

Source: own study based on the Agricultural Census 2002 and 2010.

W tab. 5 zestawiano 10 gmin o największej powierzchni uprawy buraka. W 2002 roku uprawiano w nich prawie 12,5 tys. ha tej rośliny, czyli 27,0% całej powierzchni w województwie lubelskim. W 2010 roku areal uprawy w tych gminach zmalał łącznie o 1,5 tys. ha (12,4%), ale wzrósł do 32,1% udział w całej powierzchni w województwie. Najbardziej zmniejszono areal uprawy buraka cukrowego w gminie Telatyn (o 31,3%), Ulhówek (o 29,9%) i Miączyn (o 27,8%). Natomiast aż o 17,3% zwiększył się w gminie Werbkowice.

W gospodarstwach indywidualnych w analizowanych gminach areal buraka cukrowego w 2002 roku wynosił 11,7 tys. ha, co stanowiło 26,3% powierzchni zajmowanej przez tę roślinę w województwie lubelskim. Do 2010 roku została ograniczona o prawie 1,4 tys. ha (11,8%), ale zwiększył się do 31,8% jej udział w skali całego województwa. Najbardziej zmniejszono uprawę buraka cukrowego w gminie Miączyn (o 27,8%), a zwiększono w gminie Werbkowice (o 7,4%).

Tabela 5. Dziesięć gmin o największej powierzchni uprawy buraka cukrowego w woj. lubelskim
 Table 5. Ten communes with the largest area under sugar beet in the province Lublin

Gmina Commune	Gospodarstwa rolne ogółem Agriculturals holdings total			Gospodarstwa indywidualne Private farms		
	2002	2010	Zmiana Change, %	2002	2010	Zmiana Change, %
Hrubieszów	2210,62	1997,66	-9,6	2101,82	1871,41	-11,0
Telatyn	1498,32	1029,23	-31,3	1182,96	1029,23	-13,0
Werbkowice	1248,13	1463,94	17,3	1248,13	1340,73	7,4
Dołhobyczów	1327,84	1367,11	3,0	1327,84	1132,55	-14,7
Mircze	1262,05	1217,51	-3,5	1065,05	1114,51	+4,6
Ulhówek	1308,55	917,79	-29,9	1178,55	917,79	-22,1
Turobin	916,10	794,01	-13,3	916,10	794,01	-13,3
Piaski	963,82	758,42	-21,3	963,82	758,42	-21,3
Miączyn	956,43	690,10	-27,8	956,43	690,10	-27,8
Tyszowce	753,70	665,26	-11,7	753,70	665,26	-11,7
Razem	12445,56	10901,03	-12,4	11694,4	10314,01	-11,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie PSR 2002 i 2010.

Source: own study based on the Agricultural Census 2002 and 2010.

W 2010 roku uprawą buraka cukrowego w województwie lubelskim zajmowało się łącznie 11162 gospodarstw, w tym 11129 indywidualnych. Najwięcej, bo blisko 7 tys. gospodarstw było w podregionie chełmsko-zamojskim, a najmniej, bo niecałe 270 w bialskim (tab. 6). Powiaty o największej liczbie gospodarstw uprawiających burak cukrowy to: hrubieszowski (2 tys.), lubelski (1,8 tys.), zamojski (1,6 tys.) i tomaszowski (1,3 tys.). Podregion chełmsko-zamojski charakteryzował się także największą średnią powierzchnią plantacji (3,30 ha ogółem i 3,11 ha w gospodarstwach indywidualnych). Z powiatów największą średnią powierzchnią plantacji odznaczał się powiat chełmski, odpowiednio: 4,15 i 3,86 ha.

Tabela 6. Liczba gospodarstw i średnia powierzchnia plantacji buraka cukrowego w poszczególnych powiatach w woj. lubelskim w 2010 roku

Table 4. Number of farms and average area of sugar beet plantation in different districts in the province Lublin in 2010

Jednostki regionalne Regional units		Gospodarstwa rolne ogółem Agriculturals holdings total		Gospodarstwa indywidualne Private farms	
Podregion Subregion	Powiaty District	liczba number of agriculturals holdings	średnia pow. plantacji, ha average area of plantations, ha	liczba number of agriculturals holdings	średnia pow. plantacji, ha average area of plantations, ha
bialski	bialski	63	0,66	d.u.	-
	parczewski	71	3,13	70	2,78
	radzyński	92	2,28	92	2,28
	włodawski	d.u.	-	d.u.	-
	m. Biała Podlaska	d.u.	-	-	-
	Razem	268	2,02	263	1,85
	biłgorajski	485	2,12	484	2,09
	chełmski	643	4,15	639	3,86
	hrubieszowski	2019	3,88	2013	3,60
	krasnostawski	828	2,63	828	2,63
chełmsko-zamojski	tomaszowski	1279	3,58	1273	3,25
	zamojski	1560	2,66	1560	2,66
	m. Chełm	d.u.	-	d.u.	-
	m. Zamość	d.u.	-	d.u.	-
	Razem	6839	3,30	6820	3,11
lubelski	lubartowski	46	0,51	46	0,51
	lubelski	1827	2,77	1824	2,74
	łęczyński	326	2,78	326	2,78
	świdnicki	489	3,14	489	3,14
	m. Lublin	69	2,04	69	2,04
	Razem	2757	2,78	2754	2,76
	janowski	220	2,41	220	2,41
	kraśnicki	619	2,68	618	2,64
	lukowski	45	0,47	45	0,47
	opolski	135	2,68	133	2,66
puławski	puławski	248	2,41	245	2,13
	rycki	31	0,69	31	0,69
	Razem	1298	2,46	1292	2,39

d.u. – dane ukryte

d.u. - hidden data

Źródło: opracowanie własne na podstawie PSR 2002 i 2010.

Source: own study based on the Agricultural Census 2002 and 2010.

W 2010 roku w 10 największych gminach pod względem powierzchni uprawy buraka cukrowego zajmowało się jego produkcją blisko 3 tys. gospodarstw ogółem, a średnia wielkość plantacji wynosiła 3,65 ha i wahała się od 2,16 ha w gminie Turobin do 6,84 ha w gminie Dołhobyczów (tab. 7). Uprawę buraka cukrowego prowadzono w 2980 gospodarstwach indywidualnych, a średnia powierzchnia plantacji to 3,46 ha. Najmniejsza była w gminie Turobin (2,16 ha), a największa w gminie Dołhobyczów (5,72 ha).

Tabela 7. Liczba gospodarstw i średnia powierzchnia plantacji buraka cukrowego w 10 gminach w woj. lubelskim w 2010 roku

Table 4 Number of farms and the average size of sugar beet plantations in 10 communes in the province Lublin in 2010

Gmina Commune	Gospodarstwa rolne ogółem Agriculturals holdings total		Gospodarstwa indywidualne Private farms	
	liczba number of agriculturals holdings	średnia pow. plantacji, ha average area of plantations, ha	liczba number of agriculturals holdings	średnia pow. plantacji, ha average area of plantations, ha
Hrubieszów	528	3,78	527	3,55
Telatyn	249	4,13	249	4,13
Werbkowie	424	3,45	422	3,18
Dołhobyczów	200	6,84	198	5,72
Mircze	316	3,85	315	3,54
Ulhówek	221	4,15	221	4,15
Turobin	368	2,16	368	2,16
Piaski	230	3,30	230	3,30
Miączyn	223	3,09	223	3,09
Tyszowce	227	2,93	227	2,93
Razem	2986	3,65	2980	3,46

Źródło: opracowanie własne na podstawie PSR 2002 i 2010.

Source: own study based on the Agricultural Census 2002 and 2010.

Podsumowanie

Powierzchnia uprawy buraka cukrowego w Polsce w I dekadzie XXI zmalała o 38,4%, gdy u dwóch czołowych producentów w Europie, czyli we Francji o zaledwie 1,4%, a w Niemczech o 23,2%⁷. W latach 2002-2011 w województwie lubelskim areal uprawy tej rośliny zmniejszył się o 1/3. Jednocześnie o 26% zwiększyły się średnie plony. Od 2001 roku do 2010 roku plony w Polsce wzrosły o 45,2%, gdy we Francji nie zmieniły się, a w Niemczech wzrosły o 18,1%⁸. W województwie lubelskim w analizowanym okresie zbiory buraka cukrowego zmalały o niecałe 15%. Tymczasem w I dekadzie XXI wieku produkcja tej rośliny w Polsce została ograniczona o 10,6%, czyli znacznie więcej niż we Francji (o 3,3%) i podobnie, jak w Niemczech (o 9,3%)⁹.

Duże zmiany zaszły w produkcji buraka cukrowego w województwie lubelskim na poziomie powiatów i gmin. Prawie we wszystkich powiatach w 2010 roku powierzchnia uprawy uległa ograniczeniu w stosunku do 2002 roku, ale skala tego zjawiska była różna (7-53%). W 2, z 10 gmin, w których uprawa buraka cukrowego była najbardziej rozpowszechniona, jego powierzchnia zwiększyła się. Były to gminy: Werbkowice i Dołhobyczów. Obie gminy należą do powiatu hrubieszowskiego, w którym funkcjonują dwie cukrownie: Cukrownia Werbkowice z Krajowej Spółki Cukrowej S.A. oraz Cukrownia Strzyżów z Südzucker Polska S.A. Uprawie buraka cukrowego

⁷ Artyszak A.: Zmiany w produkcji buraka cukrowego w Polsce na tle Unii Europejskiej w I dekadzie XXI wieku, Zesz. Nauk. SERiA, t. XIV, z. 1, 2012, s. 16-19.

⁸ Artyszak A.: Zmiany w produkcji buraka cukrowego w Polsce na tle Unii Europejskiej w I dekadzie XXI wieku, Zesz. Nauk. SERiA, t. XIV, z. 1, 2012, s. 16-19.

⁹ Artyszak A.: Zmiany w produkcji buraka cukrowego w Polsce na tle Unii Europejskiej w I dekadzie XXI wieku, Zesz. Nauk. SERiA, t. XIV, z. 1, 2012, s. 16-19.

sprzyjają także dobre warunki glebowe w obu tych gminach. W 2010 roku w 10 gminach w prawie 3 tys. gospodarstw uprawiano 10,9 tys. ha tej rośliny, czyli 32,1% całej powierzchni w województwie. Świadczy to o postępującej koncentracji produkcji. Średnia wielkość plantacji wyniosła 3,65 ha. Jest ona jednak niewystarczająca, aby w przyszłości produkcja buraka cukrowego była opłacalna. Wymaga to dalszego powiększania powierzchni gospodarstw zajmujących się jego uprawą.

Spis literatury

1. Artyszak A: Agrotechniczne oraz siedliskowe uwarunkowania plonowania i zdrowotności korzeni buraka cukrowego, Praca habilitacyjna Wyd. SGGW, Warszawa, 2012.
2. Artyszak A.: Zmiany w produkcji buraka cukrowego w Polsce na tle Unii Europejskiej w I dekadzie XXI wieku, Zesz. Nauk. SERiA, t. XIV, z. 1, 2012.
3. Baza Danych Lokalnych GUS.
4. Rozporządzenie Rady (WE) nr 318/2006 z 20 lutego 2006 r. w sprawie wspólnej organizacji rynków w sektorze cukru (Dz. Urz. WE L. 58 z 28.02.2006).
5. Rozporządzenie Rady (WE) nr 319/2006 z 20 lutego 2006 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1782/2003 ustanawiające wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiające określone systemy wsparcia dla rolników (Dz. Urz. WE L. 58 s. 32 z 28.02.2006 r.).
6. Rozporządzenie Rady (WE) nr 320/2006 z 20 lutego 2006 r. ustanawiające tymczasowy system restrukturyzacji przemysłu cukrowniczego we Wspólnocie i zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1290/2005 w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej (Dz. Urz. WE L. 58 z 28.02.2006).
7. Rozporządzenie Rady (WE) nr 1260/2007 z dnia 9 października 2007 r. zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 318/2006 w sprawie wspólnej organizacji rynków w sektorze cukru (Dz. Urz. WE L. 283 z 27.10.2007).
8. Wyszynski Z.: Zmienność cech roślin buraka cukrowego w łanie oraz plonowanie i jakość korzeni pod wpływem czynników środowiskowo-agrotechnicznych, Praca habilitacyjna Wyd. SGGW, Warszawa, 2003.

Summary

The paper presents the CSO data changes in sugar beet production in the province Lublin in 2002-2001. It was found that the surface of the growing period was reduced by 32.2%, the average yield increase of 25.9% and the harvest decreased by 14.6%. In 2010 compared to 2002, only three districts in the area of cultivation was higher, and in the other less about 7-53%. Separated the top 10 in terms of the scale of production of sugar beet communes. In 2002, they were grown almost 12.5 thousand ha of sugar beet, which is 27.0% of the total area of the province Lublin. In 2010, the acreage in these communes declined by a total of 1.5 thousand. ha, but increased to 32.1% share of the entire area in the region. Most reduced sugar beet acreage in the communes Telatyn (by 31.3%), Ulhówek (by 29.9%) and Miączyn (by 27.8%). However, as much as 17.3% increase in commune Werbkowice. The main influence was the presence of sugar factory Werbkowice.

Informacje o autorze

Dr inż. Arkadiusz Artyszak

Katedra Agronomii SGGW

ul. Nowoursynowska 159

02-787 Warszawa

e-mail: arkadiusz_artyszak@sggw.pl